

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Arkivsak: 23/265
Møtedato/tid: 13.09.2023 kl. 09:00
Møtested: Miljøbygget – kst.salen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
15/23	Forenklet etterlevelseskontroll 2022 - internkontroll
16/23	Tilbakemelding på oppfølging forvaltningsrevisjonsrapport - Kommunens forebyggende innsats og oppfølging av barn og unge med utvidet risiko for rus og psykiske lidelser.
17/23	Budsjett for kontrollarbeidet 2024
18/23	Evalueringsrapport av kontrollutvalgsarbeidets arbeid
19/23	Referatsaker september 23
20/23	Godkjenning av protokoll

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Einar Sandlund på telefon 938 97 555, eller e-post: einar.sandlund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer 04.09.2023

Kari Leknes (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Einar Sandlund/s/
Seniorrådgiver
Konsek Trøndelag IKS

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, rådmann og Revisjon Midt-Norge SA

Forenklet etterlevelseskontroll 2022 - internkontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

13.09.2023

Saknr

15/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-216 - Revisjon

Arkivsaknr 22/192 - 11

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget anmoder rådmannen om at mottatte statlige tilsynsrapporter på systemnivå også oversendes kontrollutvalgsekretariatet.
2. Kontrollutvalget tar forøvrig saken til orientering.
3. Kontrollutvalgets vedtak sendes kommunestyret til orientering.

Vedlegg

Uttalelse forenklet etterlevelseskontroll 2022 Flatanger kommune

Saksopplysninger

Revisor har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Flatanger

kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på etterlevelse av kapittel 25 Internkontroll i kommuneloven.

Det er brukt slike valgte kriterier:

1) Internkontroll

- a. *Hvordan sikrer og kontrollerer kommunedirektøren at internkontrollrutiner blir fulgt i de ulike enheter i kommunen?*
- b. *Har kommunedirektøren en beskrivelse av vurdering som sikrer at internkontrollen er tilpasset kommunens/områdets størrelse, egenart og risikoforhold?*
- c. *Har kommunedirektøren rutiner for å følge opp avvik som avdekkes i internkontrollen, evaluering og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll?*

2) Rapportering

- a. *Hvordan og hvor detaljert rapporteres det om internkontroll og om resultater fra statlige tilsyn til kommunestyret?*
- b. *Hvor ofte rapporteres det?*

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis har revisjonen ut fra forhold omtalt i «Grunnlag for konklusjon» grunn til å anta at Flatanger kommune i det alt vesentlige etterlever bestemmelsene i kommunelovens § 25-1 for valgte kriterier.

Vurdering

Sekretariatet viser til de vurderinger og konklusjon som revisor har gjort. For kontrollutvalget ville en praksis med at kommunen oversendte mottatte statlige tilsynsrapporter på systemnivå til kontrollutvalgsekretariatet være til god hjelp for ha tilstrekkelig oversikt over og grunnlag for sitt kontrollarbeid, jfr. forslag til vedtak.

Utover dette anbefales kontrollutvalget å ta saken til orientering og at kontrollutvalgets vedtak sendes oversendes kommunestyret til orientering

Uttalelse forenklet etterlevelse Flatanger kommune 2022

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- HEIDI ANITA GALGUFTEN, signert 28.06.2023 med ID-Porten: BankID Mobil

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autenticiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Til kontrollutvalget i
Flatanger kommune

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Flatanger kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Vi har i vår risiko- og vesentlighetsvurdering kommet frem til at vi for 2022 foretar kontroll på etterlevelse av kapittel 25 Internkontroll i kommuneloven.

Valgte kriterier

- 1) Internkontroll
 - a. Hvordan sikrer og kontrollerer kommunedirektøren at internkontrollrutiner blir fulgt i de ulike enheter i kommunen?
 - b. Har kommunedirektøren en beskrivelse av vurdering som sikrer at internkontrollen er tilpasset kommunens/områdets størrelse, egenart og risikoforhold?
 - c. Har kommunedirektøren rutiner for å følge opp avvik som avdekkes i internkontrollen, evaluering og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll?
- 2) Rapportering
 - a. Hvordan og hvor detaljert rapporteres det om internkontroll og om resultater fra statlige tilsyn til kommunestyret?
 - b. Hvor ofte rapporteres det?

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Revisjon Midt-Norge SA et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå

moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Grunnlag for konklusjon

Punkt 1)

Kommunedirektøren har oversendt en redegjørelse som er knyttet opp mot underpunktene a-c. Til redegjørelsen var det blant annet vedlagt prosedyrer for kartlegging av risiko og kontinuerlig forbedring samt retningslinjer for intern varsling av kritikkverdige forhold. Kommunen har også utarbeidet et årshjul internkontroll.

Kommunedirektøren opplyser at kommunen nå er inne i en fase der de skal gå over fra et mer eller mindre manuelt kvalitetssystem (Datakvalitet) og over til et mer «moderne system; NetPower. Dette vil bl.a. gi en mye bedre oversikt over vedtatte ruiner og retningslinjer, samt et mer brukervennlig avvikssystem.

Oversendt dokumentasjonen anses i det vesentlige å være dekkende for de kriterier som er satt opp i punkt 1).

Kriterier i punkt 1) anses i det vesentlige etterlevd.

Punkt 2)

Det er i kommunens årsmelding/årsberetning en omtale av internkontroll under avsnittet Etisk standard og kommunens interne kontroll.

Statlige tilsyn rapporteres kontinuerlig som referatsaker til formannskap og kommunestyret.

Kriterier i punkt 2) anses i det vesentlige etterlevd.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis har vi ut fra forhold omtalt i «Grunnlag for konklusjon» grunn til å anta at Flatanger kommune i det alt vesentlige etterlever bestemmelsene i kommunelovens § 25-1 for valgte kriterier.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påseansvar med økonomiforvaltningen og til Flatanger kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Namsos, 28. juni 2023

Heidi Galguften
statsautorisert revisor
oppdragsansvarlig revisor

Tilbakemelding på oppfølging forvaltningsrevisjonsrapport - Kommunens forebyggende innsats og oppfølging av barn og unge med utvidet risiko for rus og psykiske lidelser.

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Flatanger kommune	13.09.2023	16/23
Saksbehandler	Einar Sandlund	
Arkivkode	FE-217, TI-&58	
Arkivsaknr	21/32 - 13	

Forslag til vedtak

Rådmannens skriftlige tilbakemelding datert 29.08.23 tas til orientering og kontrollutvalget avslutter saken.

Vedlegg

Rådmannens oppfølging av vedtak og anbefalinger

Saksopplysninger

Kommunestyret fattet i sak 02/23 slikt vedtak:

- 1) *Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Kommunens innsats for barn og unge med utvidet risiko for rus og psykiske lidelser» til orientering.*
- 2) *Kommunestyret ber rådmannen følge opp rapportens anbefalinger:*
 - *Effektivisere arbeidet med å konkretisere strategier, mål og tiltak for å systematisk forebygge, fange opp og følge opp barn og unge med utsatt risiko for rus og psykiske lidelser.*
 - *Arbeide videre for å få på plass løsning for kommunepsykolog.*
 - *Følge opp barneverntjenesten.*
- 3) *Kommunestyret ber rådmannen innen 1.9.23 om skriftlig rapport til kontrollutvalget på hvordan anbefalingene i pkt. 2 er fulgt opp.*

Rådmannen avgir følgende tilbakemelding:

- *Tverretattlig, inkl. bl.a. involvering av barnevernstjenesten/morkommune Namsos, ble det våren 2023 ferdigstilt forslag til følgende plan med strategier, mål og tiltak: «Plan for forebyggende arbeid i Flatanger – «Barnas behov i sentrum». Planen ble vedtatt av kommunestyret den 15.6.23, sak 30/23.*
 - *Deler av arbeidet, inkl tiltaksoppfølging, blir fulgt opp gjennom «Ressursgruppe for barn og unge i Flatanger, samt Tverrfaglig ansvarsgruppe -der også barneverntjenesten inngår.*
 - *Gjennomføring av prosjekt; «Løft for ungdom» med egen prosjektleder. Formål å jobbe med tiltak som styrker barn og unges psykiske helse. Dette er et prosjekt over 2 år, 2023 og 2024.*
 - *Det er gitt jobbtilbud til kommunepsykolog på 20% stilling, men det er enda ikke avklart om denne vil takke ja til stillingen.*
 - *Det er ansatt Psykiatrisk sykepleier i 100% stilling som tiltrer 1.oktober 2023.*
- (Nyopprettet stilling jfr budsjettvedtak)*
- *Samarbeidskommunene til barnevernstjenesten blir involvert og holdt informert av morkommunen*
- Namsos vedr. pågående forbedringsarbeid i barneverntjenesten. Tertialrapportering til kommunen på div. resultatindikatorer.*

Vurdering

Sekretariatet er av den oppfatning at rådmannens skriftlige tilbakemelding gir en god beskrivelse av hvordan rapportens anbefalinger følges opp og kontrollutvalget anbefales å ta tilbakemeldingen til orientering og anse saken som avsluttet.

Flatanger kommune
Rådmann

KONSEK TRØNDELAGE IKS
Postboks 2564
7735 STEINKJER

Att.Einar Sandlund

Vår ref:
2022/777-9

Deres ref:
21/32-9

Saksbehandler
Rune Strøm

Dato
29.08.2023

**Rapport til kontrollutvalget på hvordan anbefalingene er fulgt opp jfr.
Forvaltningsrevisjonsrapport - Kommunens forebyggende innsats og
oppfølging av barn og unge med utvidet risiko for rus og psykiske lidelser.**

Jfr. kontrollutvalgets innstilling, vedtok kommunestyret i Flatanger den 26.1.2023 i sak 2/23 følgende:

- 1) Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Kommunens innsats for barn og unge med utvidet risiko for rus og psykiske lidelser» til orientering.
- 2) Kommunestyret ber rådmannen følge opp rapportens anbefalinger:
 - Effektivisere arbeidet med å konkretisere strategier, mål og tiltak for å systematisk forebygge, fange opp og følge opp barn og unge med utsatt risiko for rus og psykiske lidelser.
 - Arbeide videre for å få på plass løsning for kommunepsykolog.
 - Følge opp barneverntjenesten.
- 3) Kommunestyret ber rådmannen innen 1.9.23 om skriftlig rapport til kontrollutvalget på hvordan anbefalingene i pkt. 2 er fulgt opp.

Med utgangspunkt i dette avgir rådmannen følgende rapport:

- Tverretattlig, inkl bl.a. involvering av barnevernstjenesten/morkommune Namsos, ble det våren 2023 ferdigstilt forslag til følgende plan med strategier, mål og tiltak: «Plan for forebyggende arbeid i Flatanger – «Barnas behov i sentrum». Planen ble vedtatt av kommunestyret den 15.6.23, sak 30/23.
- Deler av arbeidet, inkl tiltaksoppfølging, blir fulgt opp gjennom «Ressursgruppe for barn og unge i Flatanger, samt Tverrfaglig ansvarsgruppe -der også barneverntjenesten inngår.
- Gjennomføring av prosjekt; «Løft for ungdom» med egen prosjektleder. Formål å jobbe med tiltak som styrker barn og unges psykiske helse. Dette er et prosjekt over 2 år, 2023 og 2024.
- Det er gitt jobbtilbud til kommunepsykolog på 20% stilling, men det er enda ikke avklart om denne vil takke ja til stillingen.

Postadresse
Lauvsneshaugen 25
7770 FLATANGER
E-post:
postmottak@flatanger.kommune.no

Besøksadresse
Lauvsneshaugen 25

Telefon
74221100

Kontonr
Bank: 44090700089

Org.nr. 845153272

- Det er ansatt Psykiatrisk sykepleier i 100% stilling som tiltrer 1.oktober 2023.
(Nyopprettet stilling jfr budsjettvedtak)
- Samarbeidskommunene til barnevernstjenesten blir involvert og holdt informert av morkommunen Namsos vedr. pågående forbedringsarbeid i barneverntjenesten.
Tertialrapportering til kommunen på div. resultatindikatorer.

Vår ref. 2022/777–9 bes oppgitt ved henvendelse

Med hilsen

Rune Strøm
Rådmann

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Budsjett for kontrollarbeidet 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

13.09.2023

Saknr

17/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 20/93 - 57

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til det framlagte forslag til driftsbudsjett for 2024 for kontrollarbeidet i Flatanger kommune med en total ramme på kr 699.000.-.
2. Budsjettforslaget tar ikke høyde for ekstraordinære ressursbehov i kontrollsammenheng.
3. Forslaget oversendes rådmannen for videre behandling i samsvar med § 2 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Vedlegg

Detaljbudsjett 2024 Flatanger KU

Saksopplysninger

Saksbehandling og saksgang for budsjettet for kontrollarbeidet går fram av § 2 i forskriften om kontrollutvalg og revisjon:

§ 2. Kontrollutvalgets rolle i fastsettelsen av budsjettet for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Forskriften pålegger kontrollutvalget å fremme forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Utvalgets ansvar og oppgaver er i det alt vesentlige lovregulert. Utvalgets ansvarsområde kan deles inn i tre områder, kontrollutvalgets egne aktiviteter, kjøp av sekretariatstjenester og kjøp av revisjonstjenester.

I forslaget til total ramme er det ikke lagt opp til større vesentlige endringer i utvalgets samlede aktivitetsnivå for 2024.

I kontrollarbeidssammenheng er de største postene kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester; ellers inneholder budsjettet poster for kontrollutvalgets egen drift. Alle kostnader mht. kontroll og tilsyn skal føres på funksjon 110.

Kontrollutvalgets egne utgifter

Gjelder hovedområdene lønn, andre driftsutgifter, samt kjøp av varer og tjenester.

I lønn inngår bl.a. fast årlig godtgjørelse, tapt arbeidsfortjeneste, møtegodtgjørelse, reiseutgifter og tilhørende sosiale kostnader. Det er lagt inn ca. 5% økning pr. år.

I andre driftsutgifter inngår bevertning, faglitteratur/tidsskrifter og kurs-/oppholdsutgifter mv.

Kontrollutvalget er et viktig organ og må ha ressurser til faglig oppdatering i form av å delta på kurs og konferanser. Det er lagt opp til 5 møter i 2024.

Kontrollutvalgssekretariat

Kontrollutvalgets sekretariat, Konsek Trøndelag IKS (Konsek) utgjør kontrollutvalgets operative ledd. Konsek har ansvar for saksutredning og generell tilrettelegging for utvalgets arbeid. Representantskapet i Konsek behandlet i april 2023 budsjett for 2024 og økonomiplan 2024-2027. Det er lagt opp til ca. 3% økning pr. år.

Revisjon

Revisjon Midt-Norge SA har opplyst at beløpet for revisjonstjenester 2024, samt økonomiplan 2024– 2027, blir fastsatt i årsmøtet høsten 2023. En tar derfor foreløpig utgangspunkt i beløpet for revisjonstjenester som er angitt i årsmøtet høsten 2022. Det er lagt opp til ca. 3% økning pr. år.

Budsjettforslag 2024 med økonomiplan 2024 - 2027

Budsjett	Budsjett 2023	Forslag 2024	Forslag 2025	Forslag 2026	Forslag 2027
Kontrollutvalgets egne utgifter til møteavvikling, kurs, m.v.	103.000	108.000	114.000	120.000	126.000
Kjøp av sekretariatsstjenester	163.000	171.000	176.000	181.000	187.000
Kjøp av revisjonstjenester	407.000	420.000	433.000	446.000	460.000
<i>Total ramme kontrollutvalget</i>	665.000	699.000	723.000	747.000	773.00

Vurdering

I kontrollarbeidssammenheng er de største postene kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester; ellers inneholder budsjettet poster for kontrollutvalgets egen drift. Budsjettforslaget bygger på erfaring fra kontrollutvalgets egenaktivitet og tidligere regnskapstall.

Antallet møter og evt. besøk ved kommunale avdelinger/institusjoner kan øke hvis konkrete saker eller problemstillinger oppstår. Budsjettforslaget tar ikke høyde for ekstraordinære ressursbehov i kontrollsammenheng.

Kontrollutvalget legger fram et forslag til spesifisert budsjett for kontrollarbeidet. Kommunestyret fastsetter den totale rammen.

SPESIFISERT DRIFTSBUDSJETT FOR 2024 FOR KONTROLLARBEIDET I FLATANGER KOMMUNE

Post	Tekst	Beløp
10802	Ledergodtgjørelse	7.000
10803	Møtegodtgjørelse	15.000
10804	Erstatning for tappt arbeidsfortjeneste	12.000
10990	Arbeidsgiveravgift	2.000
11001	Faglitteratur/tidsskrifter	6.000
11151	Bevertning	3.000
11501	Kursavgifter og oppholdsutgifter	37.000
11600	Kjøregodtgjørelse (Kjøregodtgjørelse til møter)	8.000
11702	Reiseutgifter (Andre reiseutgifter)	13.000
11960	Kontingent FKT	5.000
13510	Kjøp av tjenester fra Konsek Trøndelag IKS	171.000
13511	Kjøp av tjenester fra Revisjon Midt-Norge SA	420.000
Sum		699.000

Evaluering av kontrollutvalgsarbeidets arbeid

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

13.09.2023

Saknr

18/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 20/93 - 58

Forslag til vedtak

Evalueringen inngår som en del av grunnlaget for arbeidet i nytt kontrollutvalg

Vedlegg

Evalueringsskjema for valgperioden - kontrollutvalget

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har i sin årsplan for 2023 bestemt at de ønsker å evaluere utvalgets arbeid gjennom perioden, noe som også tidligere er gjort ved enden av kontrollutvalgsperiodene. Målet med evalueringen er å bidra til læring og forbedring ved sette søkelys på hvordan kontrollutvalget fyller sin kontrollfunksjon og hvordan de har arbeidet. Det innebærer en egenvurdering av hvordan kontrollutvalget har fungert. Til høsten er det en ny valgperiode og det vil være nyttig å få innspill til forbedringer eller tiltak som kan gjøres for at et nytt kontrollutvalg skal få en så god start som mulig.

Sekretariatet har utarbeidet et skjema som ble delt ut til kontrollutvalget i junimøtet som et utgangspunkt for evalueringen; skjemaet er forøvrig vedlagt saken.

Kontrollutvalgsmedlemmene oppfordres til å ha fylt ut skjemaet på forhånd før møtet. Det blir gjennomført en felles evaluering i møtet.

Vurdering

Sekretariatet anser evalueringen for å være nyttig som en del av grunnlaget for arbeidet i det nyvalgte kontrollutvalget.

Skjema for evaluering av arbeidet i kontrollutvalget (KU)
..... kontrollutvalg

Nr.	Spørsmål	Svar
1	I hvilken grad har møtene blitt gjennomført på en effektiv og engasjerende måte?	
2	Har antallet møter vært tilstrekkelig i forhold til saksmengde?	
3	Har KU klart å fylle kontrollfunksjonen på en god måte? Hva kan gjøres bedre?	
4	I hvilken grad har KU hatt økonomiske rammer til å gjennomføre oppgavene på en god måte?	
5	Hvordan tror du at blir KU oppfattet av andre sentrale aktører, slik som kommunestyret og administrasjonen?	
6	Har kommunestyret og administrasjonen forståelse for hvilken rolle og ansvar KU har? Hvordan kan KUV bidra til en god forståelse?	
7	Er det klare roller og klar ansvarsdeling mellom KU, kommunestyret og administrasjonen?	
8	I hvilken grad er KU synlig nok på kommunen sin hjemmeside?	

9	Bør KU gjøre mer og/ eller mindre av noe?	
10	Hvordan har samarbeidet med revisor fungert? Hva kan gjøres bedre?	
11	Hvordan har samarbeidet med sekretariatet fungert? Hva kan gjøres bedre?	
12	Hvilke forbedringstiltak kan gjennomføres?	
13	Hv bør folkevalgtopplæringen for KUV inneholde og hvor omfattende bør den være?	
14	Annet	

Referatsaker september 23

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

13.09.2023

Saknr

19/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 20/93 - 56

Forslag til vedtak

Referatene tas til orientering

Vedlegg

Kommuneundersøkelsen 2023

AS med kommunedirektør som daglig leder kan føre til inhabilitet

Kjønnsmessig balanse så langt det er mulig

ROS-Trøndelag 2023 - Hovedrapport

Departementet kan tre inn i kommunestyrets sted når det skal lages arealplan

Mulig å opprette rådgivende utvalg

Innbyggere kan ikke kreve at kontrollutvalget behandler en sak

Veileder om konstituerende møte

Kan opprette rådgivende utvalg med skreddersydd sammensetning

Kontrollutvalget er verken klageinstans eller domstol

Nasjonale forventninger kommuneplanlegging 2023-2027

NVE Risikoanalyse_av_stromrasjonering_2023

Saksopplysninger

Det kan bli fremlagt ytterligere referater i møtet

Vurdering

Referatene anbefales tatt til orientering.

Kommuneundersøkelsen 2023

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har siden 2002 gjennomført spørreundersøkelser om kommunenes samfunnssikkerhetsarbeid.

Datainnsamlingen for Kommuneundersøkelsen 2023 pågikk i perioden 9. januar til 6. februar 2023. Totalt svarte 320 kommuner på undersøkelsen, hvilket gir en svarprosent på 90.

[Resultater fra Kommuneundersøkelsen 2023 \(PDF\)](#)

[Rådata for Kommuneundersøkelsen 2023](#)

[Spørreskjema for Kommuneundersøkelsen 2023](#)

Om kommuneundersøkelsen

Fra Sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt trådte i kraft har spørsmålene i Kommuneundersøkelsen vært nært knyttet opp til formuleringen i dette regelverket. Dette gjør det mulig å følge utviklingen over tid når det gjelder kommunenes etterlevelse av kravene. Datamaterialet er å regne som en egenrapportering. Rapporter fra fylkesmennenes tilsyn med kommunene er en annen viktig kilde til informasjon.

Kommuneundersøkelsen sier noe om status på det systematiske samfunnssikkerhetsarbeidet, men ikke noe om kommunens krisehåndteringsevne.

Kommuneundersøkelsen er en populasjonsundersøkelse. Det innebærer at vi ber alle landets kommuner om å svare, og ikke bare et utvalg. Undersøkelsen sendes til beredskapskoordinator/beredskapsansvarlig i kommunen. Ved eventuelle feil- og fraværmeldinger blir det tatt kontakt med kommunen for å be om en ny kontaktperson.

Fylkesberedskapssjefene bistår DSB i å skaffe kontaktinformasjon og i å oppmuntre kommunene til å svare. Sammen bidrar dette til en svært høy svarprosent. Tallene i undersøkelsen gir derfor et godt grunnlag for å si noe om status på samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunene.

Undersøkelsen gjennomføres som en elektronisk surveyundersøkelse i spørreundersøkelsesverktøyet SurveyXact. Alle svar i undersøkelsen registreres og behandles elektronisk, noe som minimerer tilfeldige målefeil.

AS med kommunedirektør som daglig leder kan føre til inhabilitet

Kommunal Rapport 08.05.2023 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Blir det habilitetsproblemer når kommunen lager investeringsselskap med kommunedirektør som sjef og kommunestyret som generalforsamling?

SPØRSMÅL: Kommunen har opprettet et kommunalt investeringsselskap (AS) der kommunedirektøren er daglig leder, formannskapet utgjør styret og kommunestyret er generalforsamling.

Hvilke habilitetsproblemer vil kunne oppstå hos eier (dvs. kommunen) når det gjelder saksbehandling i administrasjonen og i behandling av saker de politiske organer når disse skal ta stilling til saker som gjelder (om-)organisering, aksjeutvidelser i og utlån til investeringsselskapet mm?

SVAR: Dette kan bli vanskelig av flere grunner:

Både formannschaftsmedlemmene og kommunedirektøren vil bli inhabile i alle saker i kommunen der selskapet er part, se [forvaltningsloven § 6 første avsnitt, bokstav e](#), om inhabilitet for den som er leder eller har ledende stilling, eller er medlem av styret, i et selskap som er part i saken. Dette gjelder ikke bare for vedtak, men også på alle trinn i saksbehandlingen i kommunen.

Og når kommunedirektøren er inhabil, vil også alle underordnede tilsatte være inhabile til å treffe «avgjørelse i saken», ([forvaltningsloven § 6 tredje avsnitt](#)), noe som også må omfatte det å legge fram innstilling til annet folkevalgt organ i sak til behandling der. Det vil da også gjelde sak om utlån fra kommunen til selskapet. Samlet betyr det at i praksis vil det ikke være mulig å bruke formannskapet som styre eller kommunedirektøren som daglig leder av selskapet.

Vedtak om organisering og aksjeutvidelser er som alminnelig regel ikke kommunale saker, men behandles i aksjeselskapets organer. Forvaltningslovens regler om inhabilitet gjelder ikke der, men hvis det er tale om vedtak som berører enkeltpersoners eller nærstående tilsettingsforhold eller økonomiske interesser, vil det forventes at man følger inhabilitetsreglene i forvaltningsloven i aksjeselskapet, og at kommunen gjennom sin eierposisjon påser at dette skjer. Dette gjelder i alle selskapets organer og da på lik linje for kommunalt tilsatte eller folkevalgte, og alle andre.

Endelig er det problemer ved å benytte kommunestyret som generalforsamling i selskapet. Generalforsamlingen er det øverste organet i et aksjeselskap, se [aksjeloven § 5-1](#): «Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den øverste myndighet i selskapet».

Kommunestyret er ikke et selskapsorgan etter aksjeloven, men et organ for kommunen som eier. De bestemmer hvem de vil utpeke til å møte i selskapets generalforsamling. Men i og med at selskapet bare har én eier – kommunen – vil den eller de som møter der for kommunen, møte med bundet mandat – i siste

instans fastsatt av kommunestyret, og må stå for ett samlet standpunkt på vegne av kommunen i de sakene som behandles.

I praksis kan disse to funksjonene langt på vei flyte over i hverandre, ved at kommunestyret møter på generalforsamlingen og treffer vedtak om hva de som møter på vegne av kommunen som eier, skal mene der. Men på det formelle plan må man også her holde fast ved at generalforsamling og kommunestyret er to ulike organer.

Vedtak i generalforsamlingen treffes ikke av kommunestyret, heller ikke der det er fastsatt at generalforsamlingen skal utgjøres av medlemmene av kommunestyret. I dette møtet er det reglene i aksjeloven og ikke kommuneloven som gjelder.

Kjønnsmessig balanse «så langt det er mulig»

Kommunal Rapport 22.05.2023 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hva skjer med kravet til kjønnsmessig balanse når kun ett kjønn er representert på valglista?

SPØRSMÅL: Det er enkelte partier som kommer til å levere kandidatlistor til høstens valg med kun et kjønn representert. Slik jeg forstår det er det ikke noe krav om at kandidatlista må inneholde begge kjønn. Hva skjer så etter valget når partiene skal stille lister til de ulike utvalgene og i kommunestyret, hvor det er krav til minimum 40 prosent av hvert kjønn?

SVAR: For formannskapet og kommunestyrekomiteer gjelder kravet om kjønnsmessig balanse bare «så langt det er mulig», se [kommunelovens § 7-5 andre avsnitt](#), siste setning. Valgbar til disse organene er bare medlemmer av kommunestyret, se [§ 5-6 andre avsnitt](#), første setning, og [§ 5-9](#) andre avsnitt.

For alle andre folkevalgte organer må partiene om nødvendig sørge for at lovens regler om kjønnsmessig balanse oppfylles, om nødvendig ved å foreslå kandidater som ikke er medlem av kommunestyret.

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

ROS TRØNDELAG 2023

Risiko- og sårbarhetsanalyse for Trøndelag – Hovedrapport

Rapporten er et resultat av dugnadsinnsats i hele Trøndelagsfylket over flere år, helt tilbake til 2003. Bidragsytere har blant andre bestått i representanter fra Statsforvalteren i Trøndelag, Trøndelag fylkeskommune og representanter fra Fylkesberedskapsrådet. I tillegg har kommuner og regionale etater gitt ulike innspill og deltatt i workshops. Hovedhensikten med dokumentet er å gi et overordnet risikobilde over Trøndelag som kan danne grunnlag for lokale og etatsspesifikke risikovurderinger som kan bidra til å skape trygge og gode lokalsamfunn.

Fylkes-ROS-analysen har opprettholdt et forsterket fokus rettet mot mer langvarige hendelser som utfordrer kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner over flere dager eller uker. I tillegg er det i 2023-utgaven også gjennomført risikovurdering av hendelser i hele krisespekteret, fra fred til krise og væpnet konflikt/krig. I fylkes-ROS-analysen i 2023 er det utarbeidet en egen delrapport som er gradert BEGRENSET iht. sikkerhetsloven, og det er også ett av vedleggene til den ugraderte hovedrapporten (vedlegget om tilsiktede handlinger) som er unntatt offentlighet iht. offentlighetslovens § 24

Les rapporten [her](#)

Departementet kan tre inn i kommunestyrets sted når det skal lages arealplan

Kommunal Rapport, 12.06.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Må vi legge inn byggeområder for konsesjonsgitt vindkraft i kommuneplanen selv om det ikke er politisk flertall for utbyggingen?

SPØRSMÅL: Etter det vi forstår plikter kommunen å legge til rette i plan for realisering av konsesjonsgitt vindkraftverk. Vi har derfor lagt inn disse som annet byggeområde i kommuneplanen.

Spørsmålet er om vi må legge inn byggeområder for konsesjoner som ikke ennå er utbygde, når politisk flertall ikke ønsker denne utbyggingen. Vi har ikke konsekvensvurdert byggeområdet, ettersom vi regner med at dette er avklart gjennom konsesjonsprosessen.

SVAR: Her er vi inne på et rettsområde som jeg ikke er lommekjent i, men så vidt jeg kan se følger det av energiloven [§ 3-1](#) siste avsnitt at det inntreer slik plikt for kommunen bare hvis departementet har fattet vedtak om at endelig konsesjonsvedtak «skal ha virkning som statlig arealplan etter plan- og bygningsloven [§ 6-4](#)». Jeg har ikke klart å finne ut om det foreligger et slikt generelt vedtak, eller om dette bare gjøres etter behov for enkeltkonsesjoner.

Etter plan- og bygningsloven [§ 6-4](#) første avsnitt, kan departementet i utgangspunktet bare «henstille til vedkommende kommune om å utarbeide arealdel til kommuneplan eller reguleringsplan» som ivaretar bestemte formål. Dette er da ikke noe rettslig bindende påbud, men hvis kommunen ikke medvirker på denne måten, eller departementet er misfornøyd med det som kommer ut av en slik prosess, kan det etter andre avsnitt «selv utarbeide og vedta slik plan». Departementet trer da inn i kommunestyrets sted ved dette planarbeidet, men kommunen «plikter å gi departementet nødvendig bistand i arbeidet».

Bestemmelsen i energiloven § 3-1 siste avsnitt er da en snarvei for staten til å treffe et slikt bindende planvedtak, slik at konsesjonen kan gis umiddelbar virkning som planvedtak på det aktuelle området. Men denne virkningen inntreer altså bare hvis departementet har truffet uttrykkelig vedtak om dette, i forskrift eller i det aktuelle konsesjonsvedtaket. Et slikt vedtak binder imidlertid ikke kommunen til å selv å sette i gang og vedta ny arealplan; kommunen har bare en rolle i *saksforberedelsen* for departementet, som er det organ som fatter planvedtak. Kommunen må ikke selv treffe noe planvedtak om f.eks. lokalisering av vindkraftverk, men må selvsagt forholde seg til konsesjonsvedtaket når det foreligger, og foreta de endringer i sine arealplaner som dette nødvendiggjør.

Mulig å opprette rådgivende utvalg

Kommunal Rapport 05.06.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Ordfører sier det ikke går å opprette et rådgivende utvalg for eldreomsorgen. Stemmer det?

SPØRSMÅL: Eldrerådet i vår kommune har fremsatt et forslag om at formannskapet oppnevner et bredt sammensatt utvalg av brukere, pårørende, ansatte, folkevalgte, representant for eldrerådet og administrasjonen. Utvalget skal involveres i prosesser for fremtidens helsetjenester i kommunen. Hovedhensikten er å kunne ha, f.eks. to brede dialogsamlinger i året. Da ville en kunne oppnå at alle som behandler saker om eldreomsorg (administrasjon og politikere), og de som berøres direkte av vedtak i slike saker (ansatte, brukere og pårørende), hadde noenlunde samme virkelighetsoppfatning. Det er selvfølgelig ikke tenkt at utvalget skal kunne gjøre vedtak. Hensikten er kun at alle skal få en bedre oversikt over status for dette viktige kommunale ansvarsområdet.

Ordfører sier at kommuneloven gjør det umulig å opprette et slikt rådgivende utvalg som eldrerådet foreslår.

Spørsmål 1: Er det riktig at kommuneloven gjør det umulig å opprette et slikt rådgivende utvalg som eldrerådet foreslår?

Spørsmål 2: Vil dialogsamlinger med representanter for administrasjon, politikere, ansatte, brukere og pårørende være tillatt?

SVAR: Nei, dette skal nok være mulig, men kommuneloven setter noen skranker for hvordan et slikt utvalg skal organiseres. Her det to muligheter:

Utvalget kan etableres etter reglene i [lovens § 5–7](#) om utvalg som et folkevalgt organ. Utvalget må da opprettes og velges ved vedtak av «kommunestyret selv». Det er ikke nødvendig å gi det noen form for vedtaksmyndighet, men når utvalget er opprettet, bestemmer det selv når det skal holde møter, hvilke saker det vil behandle og hvilke uttalelser det vil avgi.

Valg av et slikt utvalg skal skje ved forholdsvalg hvis ett medlem av kommunestyret krever det, kommunestyret kan enstemmig vedta at valget skal skje som avtalevalg etter [§ 7–7](#). Det vil si at kommunestyret enstemmig vedtar utvalgets sammensetning på grunnlag av en innstilling som er utarbeidet å forhånd. Medlemmer kan være alle som er valgbare i kommunen, med unntak av tilsatte i visse kommunale leder- og kontrollfunksjoner. Vervene er personlige verv for den enkelte, slik at tilsatte i kommunen som er medlemmer i kommunen ikke møter på vegne av administrasjonen, men kommunedirektøren vil kunne utpeke ett eller flere medlemmer som møter på hens vegne og deltar i forhandlingene.

I møtene kan man innkalle andre enn medlemmer og representanter fra administrasjonen til å gi informasjon eller komme med informasjon, men dette skal skje atskilt fra den formelle saksbehandlingen i møtet, slik de som inviteres ikke gis noen rolle i den videre diskusjon av saken i utvalget.

Alternativt kan administrasjonen, kommunestyret eller eldrerådet arrangere åpne møter eller seminarer til orientering om og drøfting av mer generelle problemstillinger. Men her må man være tydelig på at dette da ikke er noe ledd i saksbehandlingen av mer konkrete saker i kommunen. I så fall må man følge reglene om innkalling og åpne møter som ledd i kommunens saksbehandling, og i vår sammenheng skille skarpt mellom åpen diskusjon og orientering i en slik samling og eldrerådets og andre kommunale organers saksbehandling.

Jeg vil tro at det er modell A som vil passe best her.

Innbyggere kan ikke kreve at kontrollutvalget behandler en sak

Kommunal Rapport 03.07.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hva gjør kontrollutvalget når innbyggere henvender seg og ber utvalget undersøke en sak?

SPØRSMÅL: Fra tid til annen behandler kontrollutvalgene henvendelser fra innbyggere og andre. Slike henvendelser kan noen ganger føre til at kontrollutvalget ønsker å be om en orientering fra kommunedirektøren. Andre ganger velger kontrollutvalget ikke å gå videre med henvendelsen (for eksempel pga. ressurser eller at det åpenbart ikke er en sak for kontrollutvalget), og tar den til orientering.

En sjelden gang kommer det en klage fra vedkommende innbygger som sendte inn den opprinnelige henvendelsen, om at han eller hun ikke er fornøyd med vedtaket i kontrollutvalget og vil klage. Som kjent fatter ikke kontrollutvalget enkeltvedtak. Vår oppfatning er at kontrollutvalgets vedtak ikke er gjenstand for klage etter forvaltningsloven § 28. Forvaltningsloven § 2 tredje ledd sier imidlertid at avgjørelser som gjelder avvisning av en sak også skal regnes som enkeltvedtak. I lovkommentarene til denne paragrafen står det følgende: «Avvisning etter § 2 tredje ledd vil si at vedkommende forvaltningsorgan beslutter ikke å treffe realitetsavgjørelse i en sak som formelt er innbrakt for organet, eller avviser en klage fremsatt etter § 28, f.eks. fordi den er for sent fremsatt eller at klager ikke har klagerett». Videre står det også følgende: «Det vil også være avvisning om et forvaltningsorgan returnerer søknad eller annen henvendelse under henvisning til at det ikke er rett organ, eller at dette ikke er et spørsmål som forvaltningen skal ta stilling til».

Slik vi ser det er jussen her ikke i tråd med kontrollutvalgets mandat og myndighet.

1. Hvis en henvendelse ikke settes opp som en sak på sakskartet (f.eks. fordi kontrollutvalget ikke er rett organ) vil det være å betrakte som et avvisningsvedtak?
2. Hvordan skal kontrollutvalget forholde seg dersom en innbygger klager på at kontrollutvalget ikke går videre med en henvendelse?
3. Vil en avvisning av en slik klage være et enkeltvedtak som kan påklages?

SVAR: Kontrollutvalget er et folkevalgt organ med helt spesielle funksjoner. Det skal etter [kommunelovens § 23–1](#) første avsnitt bare føre kontroll på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, som etter [§ 22–1](#) første avsnitt er det organ som «har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens og fylkeskommunens virksomhet». Utvalget treffer ikke selv noen realitetsvedtak i de sakene det behandler, men skal ifølge [§ 23–5](#) bare «rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget».

Tema for kontrollutvalgets kontroll er opplistet i [kommunelovens § 23–2](#) første avsnitt. Det er tale om generelt rettet systemkontroll med utførelsen av lovfestede krav til revisjon, økonomiforvaltning, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll, og oppfølging av vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter.

I dette arbeidet kan kontrollutvalget etter bestemmelsens tredje avsnitt kreve at kommunen eller fylkeskommunen «legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver», og det «kan også foreta de undersøkelsene som det mener er nødvendige».

I loven er det enkelte bestemmelser om kontroller utvalget skal foreta. Ellers er det, på samme måte som for andre folkevalgte organer, lederen for utvalget som setter opp saklisten til det enkelte møte, så lenge ikke utvalget selv vedtar at det vil ta en sak opp til behandling, eller en tredel av medlemmene krever at en sak settes på saklisten i et kommende møte, se [kommunelovens § 11–3](#) første og siste avsnitt.

Private borgere har ingen partsrettigheter i saker som behandles av kontrollutvalget eller rett til å kreve at utvalget tar en sak opp til behandling. Hvis utvalget får en henvendelse med anmodning om at det tar opp en sak, avgjør lederen om denne er av en slik karakter og prinsipiell viktighet at utvalget bør se på den.

Dette er formløse beslutninger, og ikke «avgjørelser som gjelder avvisning av en sak» slik at de etter [forvaltningsloven § 2](#) tredje avsnitt er enkeltvedtak som kan påklages etter denne [lovens § 28](#). Kontrollutvalget skal i stedet etter [forvaltningslovens § 11](#) fjerde avsnitt i stedet gi borgeren veiledning om hvor hen skal henvende seg: «Dersom noen henvender seg til urette myndighet, skal det forvaltningsorgan som mottar henvendelsen, om mulig vise vedkommende til rett organ».

Men om borgeren ikke slår seg til ro med dette, kan hen påklage denne henvisningen. Klagen går da til kommunestyret, formannskapet eller et klageutvalg i kommunen, men saksbehandlingen der kan være helt summarisk. Det konstateres at klageutvalgets avgjørelse var korrekt, og at borgeren bare kan klage til det organ som har ansvaret for vedkommende sak, eventuelt til kommunestyret, og bare hvis det er tale om klage over et enkeltvedtak der hen er part i eller har rettslig klageinteresse i avgjørelsen, se [forvaltningslovens § 28 innledningen](#): «Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken».

Kontrollutvalget har med andre ord ingen plikt til å starte noen form for saksbehandling av en slik henvendelse, og beslutningen om ikke å gjøre dette kan ikke påklages.

Kommunal- og
distriktsdepartementet

Rettleiar

Rettleiar om konstituerande møte i kommunestyre og fylkesting og val til folkevalde organ

1	INNLEIING.....	5
2	NÆRARE OM DET KONSTITUERANDE MØTET	7
2.1	Innkalling.....	7
2.2	Kva for val skal eller bør gjerast.....	7
2.3	Kva for organ skal eller kan kommunen opprette?	8
2.4	Når trer dei ulike organa i funksjon?	9
2.5	Kven blir folkevalde?	10
3	VAL AV ORDFØRAR OG VARAORDFØRAR.....	11
4	VAL TIL FOLKEVALDE ORGAN I KOMMUNEN.....	12
4.1	Formannskap.....	12
4.2	Kontrollutval	13
4.3	Utval	14
4.4	Kommunestyrekomitear.....	15
4.5	Styret i kommunale føretak.....	16
4.6	Val til organ i interkommunale samarbeid etter kommunelova.....	17
4.6.1	Innleiing.....	17
4.6.2	Interkommunale politiske råd	18
4.6.3	Kommunalt oppgåvefellesskap	18
4.7	Andre organ.....	19
4.7.1	Partsamansette utval	19
4.7.2	Lovpålagte råd for medverknad.....	20
4.7.3	Kommunedelsutval	21
5	OM VAL AV KOMMUNERÅD OG PARLAMENTARISK STYREFORM	22
5.1	Aktuelle lovreglar	22

5.2	Val av kommuneråd	22
5.2.1	Valtidspunkt	22
5.2.2	Skifte av kommuneråd i valperioden	23
5.2.3	Uttreden frå andre verv medan ein er medlem av kommunerådet ..	23
5.3	Utpeiking av kommunerådsleiar og medlemmer av kommunerådet	24
5.4	Fråtreiding frå kommunerådet	25
5.5	Politiske stillingar	25
6	KVEN KAN OG KVEN KAN IKKJE VELJAST TIL FOLKEVALDE ORGAN.....	25
6.1	Kven kan veljast.....	25
6.2	Kven kan ikkje veljast?.....	28
7	KORLEIS VELJE MEDLEMER TIL FOLKEVALDE ORGAN	29
7.1	Kva metode skal nyttas?	29
7.2	Avtaleval.....	29
7.3	Forholdsval	32
7.3.1	Listeframlegg	32
7.3.2	Sjølve valet	34
7.4	Fleirtalsval	36
8	UTTREDEN, FRITAK M.M.	37
8.1	Uttreden.....	37
8.2	Fritak.....	37
8.3	Suspensjon	39
8.4	Avgjerder om å ta vervet frå ordføraren	39
9	OPPRYKK, NYVAL OG SUPPLERINGSVAL	40
9.1	Opprykk og innkalling av varamedlem.....	40

9.2	Val av setjemedlem	41
9.3	Opprykk og nyval.....	42
9.3.1	Innleiing.....	42
9.3.2	Opprykk i kommunestyret og direkte vald kommunedelsutval	42
9.3.3	Nyval når medlemer trer endeleg ut av folkevalde organ som ikkje er direkte vald	42
9.4	Suppleringsval	44
10	VERKNADER AV AT FEIL	44
10.1	Kva skjer dersom eit organ som ikkje er lovleg samansett gjer vedtak	44
10.2	Korleis rette feil ved valet	45
11	VAL OG KONSTITUERING AV NYTT KOMMUNESTYRE VED DELING AV KOMMUNAR OG FYLKESKOMMUNAR	45

[Rundskriv H-8/22 Merknader til forskrift om gjennomføring av deling av Troms og Finnmark fylke - regjeringen.no](#)

[Rundskriv H-7/22 Merknader til forskrift om gjennomføring av deling av Vestfold og Telemark fylke - regjeringen.no](#)

[Rundskriv H-6/22 Merknader til forskrift om gjennomføring av deling av Viken fylke - regjeringen.no](#)

Utgjeve av:
Kommunal- og distriktsdepartementet

Publikasjonar er tilgjengelige på:
www.regjeringa.no
Publikasjonskode: H-2545 N
Juni 2023

Kan opprette slike rådgivende utvalg med skreddersydd sammensetning

Kommunal Rapport 21.08.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Men i praksis vil det gjerne være utelukket å velge en tilsatt som medlem av et utvalg når hen er tilsatt i en del av kommuneadministrasjonen som har ansvar for saksbehandling på utvalgets saksområde.

SPØRSMÅL: Eg har nokre spørsmål til Bernt sitt «[Bernt svarer](#)» datert 5. juni. I svaret opnar Bernt for at det er mogleg å opprette eit rådgjevande utval etter bestemminga i kommunelova.

I spørsmålet som vert stilt, er det presisert at dei ynskjer eit utval med medlemmer frå både politikk og administrasjon, og Bernt konkluderer med at det er mogleg å eit slikt utval.

Dette er ein ganske anna tilnærming enn det som har vore praktisert i dei fleste kommunar etter den nye kommunelova. Til dømes skriv Baldersheim et.al. i rapporten «Styrket lederskap i kommunal sektor – gjeldende rett, roller og rolleforståelse mellom folkevalgte og kommunedirektør» at: «Det er etter loven ikke adgang til å blande administrasjon og folkevalgte i et og samme folkevalgte organ.»

Dette støtter seg nok på teksten i kap. 8.6.2.3 i NOU 2016:4 som mellom anna uttalar at: «En del kommuner har forsøkt å etablere ulike varianter av organer som på ulikt vis har blandet folkevalgte og administrasjonen. Dette har til dels medført kritikk og til dels en usikkerhet om hva som er lovlig, og hva som ikke er lovlig. Formålet er gjerne å trekke faglighet inn i de politiske vurderingene og å skape effektive og kunnskapsrike organisasjoner. Utvalget mener at dette skillet mellom folkevalgte og administrasjon er viktig, og at det bør fastholdes. Å skulle åpne for noen form for kombinasjonsutvalg vil være uryddig.»

Om eg prøver å tolke Bernt i beste mening, så seier han i sitt svar at det er høve til å ha eit folkevald organ kor tilsette i kommunen vert oppnemnt som folkevalde, men då representerer dei ikkje kommunedirektøren. Det er ikkje noko nytt, men då forsvinn også føremålet med det rådgjevande utvalet som spørsmålsstiller seier skal vere samansett «av brukere, pårørende, ansatte, folkevalgte, representant for eldrerådet og administrasjonen.»

At kommunedirektøren ikkje sjølv møter i utvalet, og kan delegere til ein eller fleire i administrasjonen er såleis greitt, men det er då ikkje det utvalet med både folkevalde, brukarar, pårørende og administrasjon som medlemmer som spørsmålsstiller etterlyser. Er Bernt samd i at det i tråd med kommunelova ikkje er høve til å ha folkevalde organ kor representantar frå administrasjonen er medlem (altså i kraft av posisjon, ikkje person).

SVAR: Her har jeg åpenbart vært enten uklar eller for knapp. Men slik ser jeg altså på dette: Svaret er fortsatt at man kan opprette slike rådgivende utvalg med skreddersydd sammensetning, men at det må skje etter reglene i [kommuneloven § 5-7](#) om oppretting av utvalg.

Kommunestyret velger selv medlemmene av disse, og kan ikke overlate dette til andre. Man kan «skreddersy» utvalget slik at man sikrer representasjon fra ulike grupper eller fagfelt, men det kan bare skje ved at man ber om forslag fra ulike miljøer og så vurderer hvor langt og eventuelt hvordan man vil ta hensyn til disse. Selve valget vil da normalt skje ved avtalevalg etter [kommuneloven § 7-7](#), der kommunestyret enstemmig velger hele utvalget sammen.

Valgbare til utvalg er etter [kommuneloven § 7-2](#) alle som er bosatt med stemmerett i kommunen, med unntak for de som er tilsatt i stilling som nevnt i [kommuneloven § 7-3](#) første avsnitt, blant annet

«kommunedirektøren i kommunen eller fylkeskommunen og hans eller hennes stedfortreder, og kommunalsjefer, etatsjefer og ledere på tilsvarende nivå».

Når den tilsatte møter i utvalget som en folkevalgt, kan hen ikke instrueres av noen om hvordan hen skal utøve sitt verv. Men en tilsatt i kommunen er inhabil og må fratre ved behandlingen av en sak som hen har vært med på å tilrettelegge grunnlaget for en forvaltningssak i administrasjonen.

Dette siste innebærer at det i praksis gjerne vil være utelukket å velge en tilsatt som medlem av et utvalg når hen er tilsatt i en del av kommuneadministrasjonen som har ansvar for saksbehandling på utvalgets saksområde. Det vil da kunne være vanskelig å dokumentere at den tilsatte ikke har hatt noen del i saksbehandlingen i saker som skal behandles i utvalget på grunnlag av saksforelegg fra administrasjonen.

Og selv om dette helt konkret er riktig, vil det lett oppleves som ubehagelig at den tilsatte skal være med og vurdere og ta stilling til en sak som er forberedt eller på annen måte behandlet av hans eller hennes nære kolleger.

Men dette er i alle fall først og fremst et formelt problem. Hvis kommunedirektøren mener at en av de tilsatte bør delta i forhandlingene i utvalg, kan direktøren fastsette at vedkommende skal møte på vegne av direktøren i utvalget, se [kommuneloven § 13-1](#) femte avsnitt, siste setning.

Kommunedirektøren kan også i stedet be om en bestemt tilsatt får anledning til å møtet sammen med kommunedirektøren, og at utvalget gir hen anledning til å holde innlegg der det blir gjort rede for bestemte sider av saken.

Så svaret på spørsmålet er at man kan trekke tilsatte i kommunen inn i saksbehandlingen i et rådgivende utvalg, men at her må det skilles skarpt mellom funksjon som folkevalgt og å delta i forhandlingene på vegne av administrasjonen.

Kontrollutvalget er verken klageinstans eller domstol

Kommunal Rapport 24.07.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Det går rykter om korrupsjon i kommunen. Er det noe kontrollutvalget bør undersøke?

SPØRSMÅL: I kommuneloven og forskriften er det angitt hvilke oppgaver kontrollutvalget har. Det jeg lurer på er om kontrollutvalget kan ta opp saker utover dette som for eksempel saker som kan ende med en personalsak. Eksempelvis når det går rykter om korrupsjonslignende atferd fra en av kommunens ansatte. Kommunen som arbeidsgiver har vel interesse av at fakta avdekkes? Hvis det ikke er noen andre ansatte som står fram som varsler, kan da kontrollutvalget ta opp spørsmålet med administrasjonen?

SVAR: Kommuneloven og forskriften gir regler om de plikter kontrollutvalget har, altså her hva som skal kontrolleres. Utvalget har ansvar for å føre en løpende kontroll med både økonomiforvaltningen og gjennomføringen av revisjon og forvaltningsrevisjon, se § 23–2 første avsnitt.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. Det er ikke kontrollutvalgets oppgave selv å foreta slik revisjon, utvalget skal bare kontrollere at dette gjennomføres på en forsvarlig måte. Det er med andre ord ikke utvalgets oppgave å gå inn i enkeltsaker og treffe vedtak om konkrete saksforhold.

Men slik kontroll må gjennomføres på grunnlag av kunnskap om hva som skjer konkret i forvaltningen. I § 23–2 tredje avsnitt er utvalget derfor gitt myndighet til å kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver, og til å foreta undersøkelser som det mener er nødvendig. Utvalget kan altså gå inn i enkeltsaker undersøke disse, og vurdere om de er behandlet på en forsvarlig måte, eller om det her er forhold som burde vært fanget opp av kommunens egenkontroll.

Utvalgets oppgave er her ikke å ta stilling til eller treffe vedtak om det aktuelle forholdet. Det kan innkalle folkevalgte eller tilsatte i administrasjonen til å gjøre rede for enkeltsaker, men utover det har det ingen overprøvings- eller instruksjonsmyndighet overfor noen i kommunen. Hvis undersøkelsen som foretas avdekker alvorlige feil eller mangler ved vedtak som er truffet, eller ved forvaltningens saksbehandling eller internkontroll, skal utvalget rapportere dette til kommunestyret, se § 23-5, men det er opp til kommunestyret å følge opp saken hvis det finner grunn til det.

Kontrollutvalget avgjør selv om og hvordan det vil sette i gang slik undersøkelse av konkrete saksforhold. Det er verken klageinstans eller domstol. Det er utvalgets leder som fastsetter saklisten til utvalgets møter så langt det ikke er tale om lovpålagte kontrollrutiner eller saker som en tredel eller flere av utvalgets medlemmer ønsker satt opp til behandling, se § 11–3. Utvalget avgjør selv hvorvidt og eventuelt i hvilket omfang det vil sette i gang undersøkelser av konkrete forhold.

I en situasjon der det som her er fremsatt påstand om korrupsjon, vil utvalgsleder og eventuelt utvalget måtte vurdere om dette blir betryggende behandlet av kommunens administrasjon, eller om det finner grunn til selv å foreta en undersøkelse av hvordan saken har blitt behandlet. Og om utvalget foretar undersøkelser av saksforholdet, er det fortsatt kommunestyret som har siste ord i saken.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027

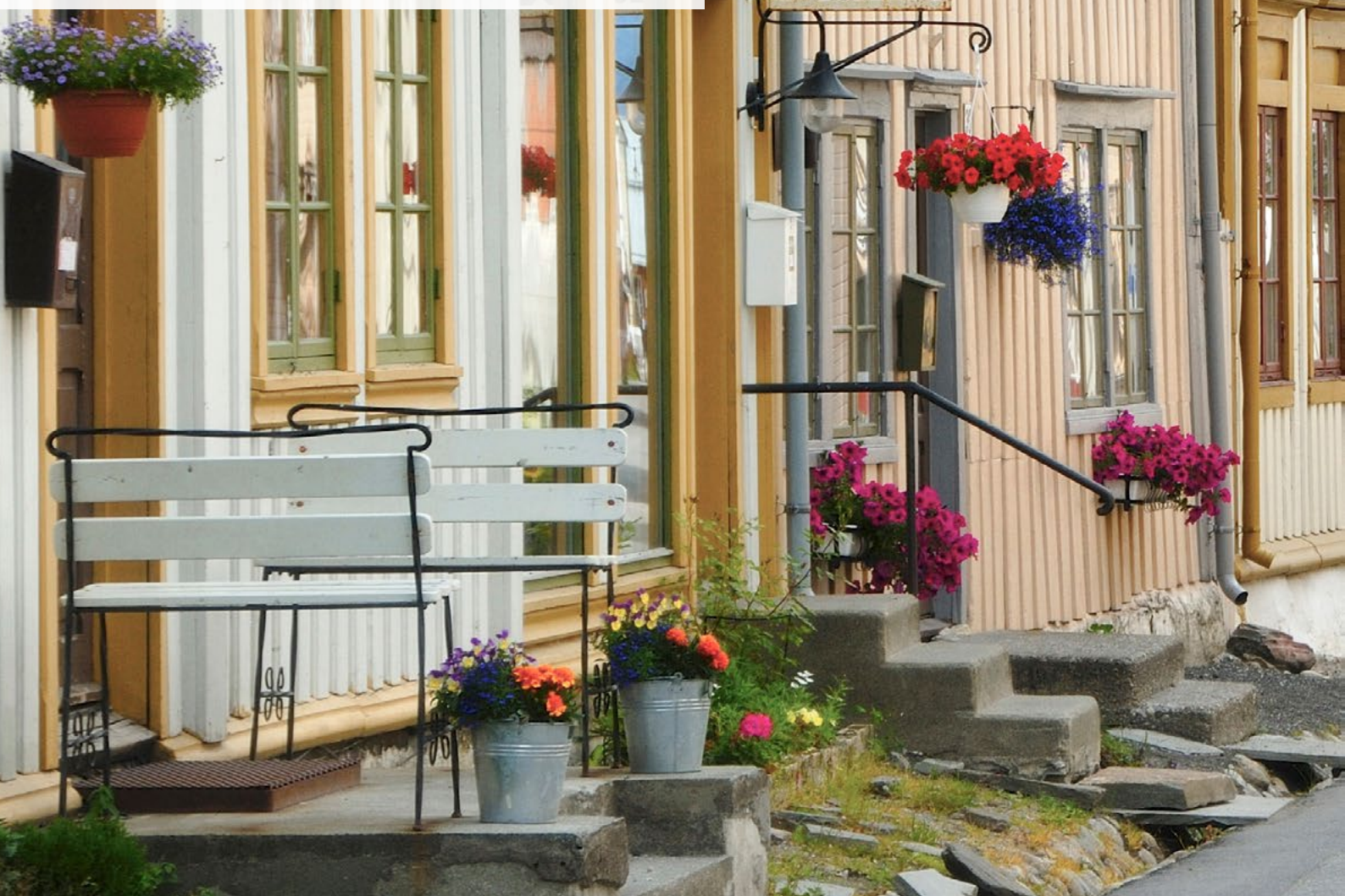
Vedtatt ved kongelig resolusjon 20. juni 2023

Kommunal- og distriktsdepartementet

Innhold

1 Innledning	4
2 Samordning og samarbeid i planleggingen	7
3 Trygge og inkluderende lokalsamfunn	12
4 Velferd og bærekraftig verdiskaping	18
5 Klima, natur og miljø for framtida	24
6 Samfunnssikkerhet og beredskap	30

Forord

Norge er et godt land å bo i, vi har store naturgitte ressurser, teknologi og en befolkning med høy kompetanse. Vi har alle muligheter til å lykkes med å løse samfunnsutfordringer og skape ny vekst og utvikling. Den innsatsen som kommuner og fylkeskommuner legger ned gjennom god planlegging, er avgjørende for å lykkes.

De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging blir lagt fram i en tid preget av usikkerhet. Fylkeskommunene og kommunene vil stå overfor mange vanskelige avveininger i årene som kommer. Blant annet vil demografiske endringer, med flere eldre og en lavere andel av befolkningen i yrkesaktiv alder, kreve tøffere prioriteringer og bedre ressursbruk i det offentlige. Tilgangen på arbeidskraft vil bli mindre, og en større andel av ressursene vil bli bundet opp i å dekke tjenestebehovet.

Regjeringen vil legge til rette for bosetting, næringsutvikling og et godt tjenestetilbud i bygd og by i hele landet. Det er særskilt viktig å sikre at det legges til rette for vekst og utvikling i områder med svak eller negativ befolkningsutvikling.

Regjeringen har ambisiøse mål for klima, miljø og jordvern. Regional og kommunal planlegging er gode verktøy for å utvikle et mer bærekraftig samfunn og til å avveie interesser og hensyn. 2030-agendaen med de 17 bærekraftsmålene dekker alle samfunnsområder, og kan bidra til gode prioriteringer i usikre tider. Et viktig prinsipp er at ingen skal utelates, og de mest sårbare gruppene må derfor prioriteres i planleggingen. For regjeringen er det sentralt å bidra til sosial og geografisk omfordeling. Parisavtalen om klima og det globale rammeverket for naturmangfold

er sentrale for at bærekraftsmålene kan nås, og forplikter til innsats også i fylkeskommunene og kommunene.

Regjeringen forventer at fylkeskommunene og kommunene legger bærekraftsmålene, de nasjonale klima- og miljømålene og lokalt folkestyre til grunn for samfunns- og arealplanleggingen, og legger til rette for trygge, bærekraftige og levende lokalsamfunn i hele landet. Gode lokalsamfunn er grunnsteiner i en bærekraftig utvikling, og det er viktig å motvirke sentralisering som svekker lokale tjenester og tilbud. Levende distrikter er også avgjørende for å sikre matproduksjonen og at jordbruksarealene holdes i drift.

Regjeringen legger til rette for grønn omstilling og økt bærekraftig verdiskaping som gir lønnsomme arbeidsplasser i hele landet. Ressursgrunnlaget og kompetansen som finnes regionalt og lokalt er viktige fortrinn når nye og eksisterende næringer skal utvikles. Fylkeskommunene og kommunene har som planmyndigheter og samfunnsutviklere en viktig tilretteleggerrolle. Effektive og gode planprosesser er avgjørende for å lykkes med regjeringens mål om et grønt industriløft.

Plan- og bygningsloven gir fylkeskommunene og kommunene fleksibilitet til å tilpasse planleggingen til behovet. Regjeringen mener det er viktig at dette handlingsrommet utnyttes for å legge til rette for ønsket utvikling, samtidig som planleggingen ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig.

Sigbjørn Gjelsvik
Kommunal- og distriktsminister

Utgitt av:
Kommunal- og distriktsdepartementet

Bestilling av publikasjoner:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
www.publikasjoner.dep.no

Telefon: 22 24 00 00

Publikasjoner er også tilgjengelige på:
www.regjeringen.no

Publikasjonskode: H-2543 B

Design og ombrekking: Melkeveien designkontor

Foto: Colourbox: Forside, sidene 2, 18, 22, 24. Per-Inge Johnsen: s. 4.

Jan Hausken: sidene 7, 9, 12, 33. Bryne kommune: s. 16. Bjørn Casper Horgen: s. 27.

NVE/Petter Våge: s. 30. Ilja Hendel: s. 35 Foto bakside: Vignik Stusdal Normann

Trykk: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon 06/23 Opplag 10 000

Risikoanalyse av strømrasjonering

Krisescenarioer 2023
– analyser av alvorlige
hendelser som kan
ramme Norge

1	Rammer for risikovurderingen.....	7
1.1	Formål og avgrensning.....	8
1.2	Prosess.....	8
1.3	Verdier som skal beskyttes.....	8
1.4	Sikkerhetsmål.....	9
1.5	Metodebeskrivelse.....	10
1.6	Modell for risikoanalyse.....	11
2	Kraftforsyningen i Norge.....	13
2.1	Kraftoverføring og omsetning av strøm.....	14
2.2	Prisområder i Norge.....	15
2.3	Utenlandskabler.....	16
2.4	Kraftforbruk i Norge.....	17
2.5	Aktører i kraftsektoren.....	18
3	Kraftberedskap og rasjonering.....	19
3.1	Ansvar, roller og regelverk.....	20
3.2	Faser og tiltak i en knapphetssituasjon.....	23
4	Scenariobeskrivelse: Strømrasjonering på Sør-Vestlandet.....	25
5	Vurdering av sårbarhet.....	29
5.1	Avhengigheter og følgehendelser.....	30
5.2	Barrierer og redundans.....	31
5.3	Håndtering av strømrasjonering.....	33
6	Vurdering av sannsynlighet.....	37
6.1	Statnetts vurdering av sannsynlighet.....	38
6.2	DSBs vurdering av sannsynlighet.....	40
6.3	Sannsynlighet for det spesifikke scenarioet.....	41
6.4	Sannsynlighet for et generalisert scenario.....	42
6.5	Usikkerhet ved angivelsene av sannsynlighet.....	42
6.6	Konklusjon for vurdering av sannsynlighet.....	43
7	Kartlegging av følgehendelser og vurdering av samfunnskonsekvenser.....	45
7.1	Vurderingskriterier.....	47
7.2	Kartlegging av påvirkning på kritiske samfunnsfunksjoner og samfunnskonsekvenser.....	47
7.3	Oppsummering – påvirkning av strømrasjonering.....	50
7.4	Oppsummering – vurdering av samfunnskonsekvenser.....	52
7.5	Vurdering av usikkerhet knyttet til følgehendelser og konsekvenser.....	54
8	Beskrivelse av risiko og usikkerhet.....	55
8.1	Beskrivelse av sannsynlighet.....	57
8.2	Beskrivelse av konsekvenser.....	57
8.3	Beskrivelse av usikkerhet.....	57
8.4	Evaluerings av risiko.....	58
9	Oppsummering – utfordringer og anbefalinger.....	61
9.1	Prioritering av strømkunder under en rasjonering.....	62
9.2	Håndtering av strømrasjonering.....	63
10	Vedlegg.....	65

SAMMENDRAG

Scenarioet som er analysert, er en begrenset strømrasjonering både i omfang og styrke: 30 % kvoterasjonering på Sør-Vestlandet (prismråde NO2) i ca. en måned. Spørsmålet som er vurdert i analysen er hvordan hver enkelt kritisk samfunnsfunksjon («sektor») blir rammet av 30 % strømrasjonering, selv om samfunnsfunksjonene i praksis vil få ulike kvoter. Kartleggingen viser at noen vil rammes i stor grad mens andre vil opprettholde sine primærfunksjoner. For eksempel vil matvareforsyningen, helsetjenester og elektronisk kommunikasjon rammes i stor grad, mens transport og andre offentlige tjenester rammes i mindre grad.

30 % kvoterasjonering får også store følger for deler av næringslivet, spesielt kraftintensiv industri og olje- og gassproduksjon. Kraftintensiv industri som f.eks. Yara i Porsgrunn, må redusere produksjonen i takt med reduksjonen av elektrisk kraft. Kjemisk prosessindustri leverer innsatsfaktorer til kritiske samfunnsfunksjoner og bedrifter andre steder i landet, så redusert produksjon får vidtrekkende konsekvenser. Viktige anlegg for olje- og gassproduksjon som f.eks. Kårstø gassprosessanlegg og Trollfeltet, er elektrifiserte og avhengige av stabil tilførsel av elektrisk kraft for å produsere.

Konsekvenser for befolkningen ved strømrasjonering kan bli redusert tilgang på dagligvarer, forsinkelser i helsetjenester, ustabil data- og telekommunikasjon og begrensninger i drikkevannsforsyningen. Husholdningene kan også rammes direkte gjennom pålegg om redusert strømforbruk i eget hjem, noe som særlig vil ramme de som ikke har alternativ oppvarming. Analysen konkluderer imidlertid med små konsekvenser for liv og helse. Redusert tilgang på strøm skaper først og fremst usikkerhet, bekymring og uro i befolkningen, redusert velferd og stiller store krav til kriseledelse på alle nivåer.

Se tabell med oversikt over konsekvensene for samfunnsverdier i kapittel 8.

Rikelig tilgang på elektrisk kraft og høy forsyningssikkerhet, har ført til at det norske samfunnet i liten grad er forberedt på strømrasjonering. Ansvar for forebygging av strømrasjonering er klart plassert og innarbeidet i kraftsektoren med hovedaktørene Olje- og energidepartementet (OED), Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE), Statnett, nettselskapene og kraftverkene. Konsekvensene av strømrasjonering må derimot håndteres av resten av samfunnet og denne beredskapen er ikke helhetlig planlagt eller koordinert.

En god beredskap forutsetter kunnskap om hva slags hendelser man bør beskytte seg mot og hvordan hendelsene vil ramme egen virksomhet. Kontakten med ulike aktører i gjennomføringen av denne analysen, viser at strømrasjonering i stor grad er en ukjent hendelse for de fleste og svært få har kunnskap om hvordan kvoterasjonering fungerer.

Prioriteringsprosessen mellom strømkunder i forkant av en rasjonering, er avgjørende for hvilke konsekvenser rasjoneringen får. Prioriteringen skal skje slik at den fører til minst mulig belastning for samfunnet. Det krever kunnskap om samfunnskonsekvensene av at ulike sluttbrukere mister deler av strømforsyningen. Nettselskapene som har ansvaret for denne prioriteringen, gir uttrykk for at de ikke har denne kompetansen og at de er pålagt et ansvar de ikke er i stand til å ta alene.

SAMMENDRAG

De sentrale føringene for prioritering mellom ulike kundegrupper er vide og gir stort tolkningsrom. Kommunene prioriterer derfor ulikt i sine innspill til nettselskapene og nettselskapenes prioriteringer blir ulike. Statsforvalteren vil i praksis ta en koordinerende rolle i fylkene for å bidra til mer komplette og konsistente prioriteringer, selv om de formelt ikke har en slik rolle i kraftsektorens beredskapsplaner.

Noen kritiske samfunnsfunksjoner har krav til reservestrøm, men det finnes ingen gjennomgående krav til alle funksjoner eller til hvilken kapasitet de skal ha. Det er ingen samlet oversikt over hvilke virksomheter som har reservestrøm. Industribedrifter er så kraftintensive at de ikke kan opprettholde produksjonen med reservestrømaggregater. Vanlige husholdninger har i liten grad alternative energikilder utover vedfyring.

De viktigste grepene for å redusere samfunnskonsekvensene av en strømrasjonering, er etter DSBs syn:

- At NVE i samarbeid med relevante aktører gir sentrale føringene for prioritering mellom sluttbrukere gjennom å fastlegge prioriteringsprinsipper i kraftrasjoneringsforskriften. NVE bør ta en veiledningsrolle overfor sektorene og nettselskapene.
- At sektorene følger opp de sentrale føringene for å sikre lik prioritering mellom virksomheter i egen sektor. Det bør vurderes å utarbeide et eller flere dimensjonerende scenarioer for beredskapen (omfang og varighet) og stille krav til egenberedskap og reservestrøm basert på dette.
- At DSBs samordningsrolle under større nasjonale hendelser benyttes i den tverrsektorielle håndteringen av en strømrasjonering.
- At statsforvalterne får en formalisert rolle i den regionale og lokale koordineringen før og under en strømrasjonering.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

13.09.2023

Saknr

20/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/265 - 2

Forslag til vedtak

Protokollen godkjennes

Saksopplysninger

Protokollen gjennomgås i møtet

Vurdering

Protokollen anbefales godkjent